

IZIDOR TUŠEK

* 1914. +1980.

DIREZIONE GENERALE OPERE DON BOSCO	15. OTT. 1980	S
		CONCL

Draga subraćo!

Neumoljiva smrt otrgnula je iz naše sredine svi-
ma nama dragoga subrata, svećenika Izidora TUŠEK.
Završio je svoj zemaljski put u nedjelju 6. srpnja 1980.
u 16.00 sati. Preminuo je u Krapini, tek nekoliko
metara od rodne kuće, u kojoj je ugledao svjetlo svi-
jeta. Ostavio nas je u svojoj 67. godini života, 48. go-
dina redovništva i u 39. godini svećeništva.

Životni put dragoga pokojnika kako god je bio
jednostavan, u sebi je bio bogat i sadržajan. Kao sve-
ćenik i redovnik bezprijekoran, napose se odlikovao
marljivošću, radošću i urednošću, do konca života.

Rođen je 1. svibnja 1914. u predvečerje Prvoga
svjetskoga rata, u Marijinom mjesecu, uz poznato
svetište Majke Božje na Trškom Vrhu u Krapini.
Potječe iz vjerne kršćanske obitelji Nikole TUŠEK i
Josipe rod. BOBOVEČKI. Vodom krštenja pribrojen
je djeci Božjoj odmah drugoga dana u župnoj crkvi
u Krapini. Tu, u Krapini, završio je i osnovnu školu,
a realnu gimnaziju, u Zagrebu. Tu je, nakon male
mature, primljen u Omladinski dom Salezijanaca na
Knežiji 1. ožujka 1931. Njegovi su roditelji tom zgo-
dom izjavili: "Mi roditelji Izidora Tušek, sada učenika
pete realne gimnazije, s najvećim veseljem dozvolja-
vamo da naš sin Izidor stupi kao pitomac u zavod
Salezijanaca i molimo Svevišnjega da naš sin postane
svećenik..."

Te iste, 1931. godine stupio je i u novicijat na
Radni u Sloveniji. Tu su stavljeni temelji njegovog

redovničkog života. Iskoristio je godinu Novicijata kao milosni dar ispunivši je radom i molitvom. Mogli su oni koji su ga vodili i formirali kao salezijanca zapisati: "Dobar, marljiv, radin, veseo i pobožan. Nadamo se da će postati dobar Salezijanac. Navezan je na Družbu". Te će mu karakteristike ostati za sav život.

Za mladoga Izidora nije bilo dileme kamo će usmjeriti svoj život; prve zavjete položio je 3. rujna 1932. godine, a tri godine kasnije doživotne u Zagrebu, 4. rujna 1935. Time se je neopozivo vezao uz Družbu sv. Ivana Boska, uvjeren da će tako najbolje i za sebe i za druge iskoristiti i posvetiti godine života.

Pripremajući se za svećenika filozofske i teološke studije izvršio je u Ljubljani. Tu je u ljubljanskoj stolnici, na blagdan svetih apostola Petra i Pavla 1941. godine po rukama biskupa Rožmana primio svećenički red. "Svećeničko ređenje prihvaćam svijesno i slobodno, svijestan obaveza i vremena u kojem živimo", napisao je u svojoj molbi. A vremena u kojima je započeo svećeničko djelovanje bila su teška: ratna i poratna. Iziskivala su i mnogo umješnosti, razboritosti, pregaranja i osobnoga odricanja, strpljivosti i nesebičnoga rada. U mladoga Izidora Tušeka svega je toga bilo u obilju. Samo takav i pun idealizma i navezanosti na Družbu, uvjeren u poslanje Don Boskove misije i u našim stranama, na našem povijesnom tlu, mogao je ustrajati na mjestu i u radu koje mu je Providnost dodijelila.

Svećeničko-redovnički salezijanski rad Izidora Tušeka odvijao se je na odgojnom i pastoralnom planu na terenu i u okvirima današnje Hrvatske salezijanske provincije sv. Ivana Boska. Jednom i drugom radu, odgojnom i pastoralnom, davao je jednaku vrijednost. Zapravo je uvijek bio odgojitelj i u pastvi i kod odgajnika: pitomaca, novaka, bogoslova. U svaki je taj svoj rad unasio svega sebe, sav svoj entuzijizam, svoju dobrotu, marljivost, radinost, red, veselje, pobožnost. Takvog ga svi znamo.

Trideset i devet svećeničkih, radnih godina vlč. Tušeka ovako je bilo raspoređeno i utrošeno u salezijanskoj Družbi, ovdje u hrvatskim stranama. Ratne i prve poratne godine, tj. od 1941. do 1947. godine, vršio je u Donjem Miholjcu (u tamošnjem zavodu-sjemeništu) službu školskog savjetnika-odgojitelja. Kada je taj zavod, u novonastalim poratnim prilikama, bio dokinut i salezijanci morali napustiti Donji Miholjac, vlč. Tušek bio je kroz slijedećih šest godina upravitelj župe Sela kod Siska i Žazina, tj. od 1947. do 1953.

Godine 1953. dolazi u Rijeku i u njoj će ostati do 1960. godine. Prve tri godine bio je magister novaka. To je razdoblje kada su nam brojni pitomci do zadnjeg mjesta ispunili sjemenište, i godišta novicijata bila sve brojnija. U mlade Salezijance s uspjehom je ucjepljivao sve ono čime se je i sam odlikovao: radinost, urednost, pobožnost, ljubav prema Družbi. Svojom dobrotom, strpljivošću i ljubavlju postizavao je željeno. Za svoje novake uvijek je ostao: magister.

U Rijeci je 1956. godine preuzeo dužnost ravnatelja kuće. Ujedno je imenovan i Delegatom, tj. zamjenikom Provincijala za Hrvatsku. Bio je i za tu službu prikladan, uživao je povjerenje braće i poglavara.

U istom svojstvu dolazi 1960. godine na Knežiju, u Zagreb, gdje će ostati deset godina, do 1970. Tu, na Knežiji, bio je ravnatelj sve brojnije knežijanske zajednice, jer je broj bogoslova iz godine u godinu brzo rastao. I dalje je ostao Delegat za Hrvatsku, bio je savjetnik u vijeću Provincije, njezin ekonom /u tom se je razdoblju osnivala Hrvatska salezijanska Provincija sv. Ivana Boska, sa sjedištem u Zagrebu/, zatim upravitelj župe Marije Pomoćnice na Knežiji.

Može se reći da je ovo razdoblje od deset godina života što ga je vlč. Tušek proveo na Knežiji najplodniji dio njegovog svećeničkog i salezijanskog rada. U to vrijeme gradio se je toranj i kuća uz crkvu i time se je konačno riješilo pitanje stanovanja brojnih bogoslova i stvorile mogućnosti za njihovu svećeničku i salezijansku formaciju. Koliko je tu uložio truda, rada, brige, ali i ljubavi za salezijansko djelo, znaju najbolje svi oni koji su tu s njime surađivali i djelili jednako strepnje i radost u zajedničkom radu i odgovornosti. Tu je proživio i poznatu poplavu u Zagrebu, kada je nestajala stara Knežija i nastajala nova: umjesto malenih obiteljskih kućica veliki neboderi sa svim onim odlikama i manama koje urbanizacija i veograd sa sobom donosi.

Od 1970. do 1974. ponovno ga nalazimo u službi učitelja novaka. Tu je službu vršio, seleći se sa novacima, u Rijeku, Podused, na Prvić Luku kod Šibenika. Tu je predao novu generaciju dolazećih mladića nasljedniku, don Ivi Ljubiću, a on je pošao na godinu dana ponovno u Zagreb, ovaj puta kao upravitelj crkvice sv. Martina u Vlaškoj ulici.

Tri slijedeće godine proveo je u ravnoj Slavoniji, kao upravitelj župe u Badljevini i ravnatelj salezijanskih zajednica u Slavoniji. To su godine 1976. do 1979. Tu se je počelo primjećivati da njegovo zdravstveno stanje nije ono nekadašnje. Nije se za života nikada štedio i to se je prije ili poslije moralo osjetiti. Vidjeli su to stariji i zato mu je ponuđena lakša dužnost. Nije bilo teško naći mlađeg subrata koji će ga naslijediti, ta on ih je toliko odgojio.

Pošao je u Rijeku 1979. da tu bude ispovjednik u našem sjemeništu i u svetištu Marije Pomoćnice. Tu pod okriljem Majke Pomoćnice provodio je svoje posljednje mjesece zemaljskog putovanja.

Njegovo zdravstveno stanje zadnjih se je godina poprilično pogoršalo. Svi su vidjeli i osjećali da vlč. Tušek nije više onaj neumorni, uvijek u pokretu, kakvoga smo godinama poznavali. Problemi sa zdravljem nisu ga smetali da neumorno ispovijeda u sjemeništu i župnoj crkvi Marije Pomoćnice. Uz to je uvijek nalazio vremena za molitvu, napose za Gospinu kronicu. I Sveto pismo je svakodnevno imao u rukama. Subraća su ga počela doživljavati u jednom drugom svjetlu: povučena u sebe, smirena i predana volji Božjoj. U patnji i bolesti počeo je sazrijevati za nebo, za Boga. Tu je on našao novo polje svoga rada za Družbu: trpljenjem i molitvom pomagati braću koja su na radu, koji u pastvi ili na odgojnom polju, vođeni duhom i ljubavlju don Boska, šire i utvrđuju evanđeosku poruku.

U tom apostolatu molitve i žrtve pripremao se je na zadnji put i susret sa Gospodinom kome je kroz tolike godine vjerno i s ljubavlju služio. To je bilo tako očito napose u zadnjim duhovnim vježbama u Rijeci, u kojima je i vlč. Izidor sudjelovao. "Gospodin Tušek se ozbiljno priprema na smrt: kao da je već osjeća", govörila su subraća, premda je bilo teško zamisliti kako je taj odlazak bio blizu.

Iza duhovnih vježbi pošao je i on malo na promjenu zraka, da obiđe subraću salezijance i rođenu braću. Kao i obično navratio je i na Knežiju. U nedjelju 6. srpnja služio je ujutro svetu Misu u crkvi Marije Pomoćnice. Na zajedničkom doručku sa subraćom bio je, kao i uvijek, veseo i raspoložen. Očekivali smo ga na objed u Podsusedu, ali nije došao, kao da je htio što prije biti u rodnom kraju. Knežijanski ekonom, vlč. Josip Ljubić, povezao ga je ko-

lima da obide braću u Krapini. Posjetio je jednog i drugog brata koji tamo žive, a onda je pošao prema rodnoj kući u kojoj je živio treći brat. Tu mu je pozlilo. Otkazalo je srce, njegovo dobro i plemenito srce koje nikada nije zatajilo u ljubavi prema Bogu i braći. Odmah je bio prebačen u Dom zdravlja u Krapini, ali bilo je sve uzalud. Gospodin ekonom Ljubić, javio je u Zagreb i Podsused tužnu i nevjerojatnu vijest da je preminuo u 16.00 sati.

Istoga dana navečer, oko 9 sati, crni auto doveo je pred knežijansku crkvu lijes sa tijelom dragoga pokojnika. Položili su ga pred oltar i oko njega se je skupila zajednica na molitvu. Obaviješteni su brojna rodbina, subraća, prijatelji i znanci o vremenu sahrane: 8. srpnja u 11.30 sati na Mirogoju.

Pogrebne obrede vodio je Provincijal, uz sudjelovanje brojne subraće obadviju Provincija: hrvatske sv. Ivana Boska i slovenske sv. Ćirila i Metoda. Na zadnjem ispraćaju cijenjenoga subrata bili su predstavnici drugih redovničkih zajednica, dijecezanski svećenici, braća i rodbina, prijatelji, znanci i vjernici, i ne samo oni iz Zagreba, nego i iz drugih centara.

Niže potpisani iznio je, govoreći nad otvorenim grobom, kratko životni put vlč. Izidora Tuška, zahvalivši mu na svemu što je učinio za Hrvatsku salezijansku provinciju, na odgojnom djelu gotovo sve subraće poslijeranih generacija, kao i na materijalnom unaprijeđenju Provincije, odavši mu priznanje na uzornom redovničko-svećeničkom primjeru, a to je ono najviše što nam je mogao dati. Kao dobar, radin, pobožan svećenik i salezijanac ostat će trajno prisutan među nama. Iako je prošao kroz život i među nama tiho i nenametljivo, njegov je doprinos velik i uočljiv i zato neizbrisiv. Među braćom će mu ostati uspomena dragoga, jednostavnoga i uvijek susretljivoga subrata, na čija vrata nikada nije trebalo kucati, uvijek su bila otvorena. A takovo mu je bilo i srce i duša.

U ime subraće iz Slovenije, od pokojnika se je oprostio vlč. Rudi Borštnik, inspektor, zahvalivši mu napose za duhovnu izgradnju onih generacija novaka koji su prošli njegovu školu novicijata u Hrvatskoj. Uživao je ljubav, poštovanje i zahvalnost subraće iz Slovenije, s kojima je uvijek radosno i korisno surađivao, na obostrano zadovoljstvo.

Upravi Provincije stigla su mnoga pisma i telegrami s izrazima sućuti, od brojnih redovničkih zajednica, subraće, prijatelja i znanaca iz kojih se vidi koliko je vlč. Tušek bio cijenjen poštivan i voljen.

"Vašoj časnoj Provinciji izražavamo svoje toplo sestrinsko saučešće nad gubitkom Vašeg zaslužnog člana vlč. Izidora Tušek. Molimo se za ispokoj njegove plemenite duše i da mu Gospodin bude nagrada za sve dobro koje je u svome svećeničkom životu učinio i za bolest koju je svetački snosio" /Samostan sv. Klare, Zagreb/.

"Smrt gosp. Izidora Tušek jako nas je iznenadila, a Vašu zajednicu osiromašila za jednog člana koji je sestrama Milosrdnicama puno dobra učinio. Suosjećajući s Vama molimo Gospodina da Vam nadoknadi sve što ste u njemu izgubili, a dragom pokojniku neka udijeli život vječni i nebesku radost" /Sestre Milosrdnice, Rijeka/.

"Bolno me je pogodila vijest o odlasku u vječnost vlč. Izidora Tušek. Velečasnom gosp. Tušek u dugujem veliku zahvalnost. Priveo je moju dušu Gospodinu, a kao duhovnik moje duše kroz nekoliko godina blagom opomenom poticao me na rad za Gospodina. Povezao me je i sa Vašom cijenjenom Družbom i Suradništvom. Ostaje nezaboravna njegova veličina u jednostavnosti i širini dobrote prema svima koji su ga poznavali. Manjka veliki i plemeniti predstavnik Vaše cijenjene Družbe, no sigurna sam da svi mi imamo za govornika u nebu. Neka nas zajednički prati njegov blagoslov s neba" /Jedna suradnica/.

Draga subraćo! Naša je Provincija ponovno osjetno osiromašena odlaskom vlč. Tušeka u vječnost. Preporučujući njegovu plemenitu dušu Vašim molitvama, zaželimo mu vječnu radost i mir kod Isusa, Dobrog Pastira i Majke Pomoćnice. Nastojmo živjeti i raditi, kako su nas učili i sami vlastitim životom i radom potvrditi svoje riječi, naši pokojni Salezijanci, pioniri don Boskovog rada u našim hrvatskim stranama među kojima vidno mjesto zauzima i vlč. Izidor Tušek. Neka naš rad i naše svjedočenje životom praćeno i njihovim molitvama, donesu one plodove koji će opravdati naše postojanje i povjerenje Crkve i naroda u kojem živimo i djelujemo.

U Vaše molitve preporučam i cijelu našu Provinciju, a ujedno i sebe, uvijek Vam odanog subrata u Gospodinu.

Milan LITRIĆ, prov.

Podaci za nekrolog: Svećenik Izidor TUŠEK, rođen u Krapini 1.05.1914. umro u Krapini 6.07. 1980. u 67. godini života, 48. redovništva i 39. svećeništva.